

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Egy évre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
NYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Sztrájk

Egy héttel ezelőtt arra ébredt a főváros közönsége, hogy megszokott újságját nem kapja meg. Ilyen alkalommal érzi át mindenki, hogy mit jelent rá nézve a hírlap. Mintha a világosságot vonnák el, mintha az utas az irányt veszítené, sötétben és tapogatózva jár.

A nyomdász munkások ötven százalékos béremelési követelést támasztottak s miután a kiadók ezt a kívánságot nem teljesítették, a munkások beszüntették a munkát. Megálltak a gépek, üresek lettek a munkatermek s a harcban vesztes volt első sorban a közönség, mely hirszolgálat nélkül maradt.

Köteteket irtak már össze a sztrájk-ról, a sztrájkjogról, s így nem kell most mint újdonságot tárgyalnunk azt a kérdést, vajjon van-e joga a munkásnak ahhoz, hogy gazdasági helyzetének javításáért, megélhetésének megkönnyebbítéséért ehhez a fegyverhez nyuljon. Mi következően azt vallottuk és valljuk, hogy általánosságban a munkásnak joga van ahhoz, hogy a munkát abba hagyja, ha a megélhetéséhez megkívántató feltételeket a munka díjazásában nem találja meg. A munkásnak tehát joga van megtagadni a munkát, ha azzal nem szegi meg fennálló szerződésbeli köteletségét és az által nem válik terhére az államnak, a társadalomnak, vagyis ha képes magát így is fenn tartani.

Joga van tehát a munkásnak ahhoz, hogy csak az általa megfelelőnek tartott bér elnyerése esetén dolgozzék, de itt mindjárt a leghatározottabban meg kell állapítanunk, hogy a munka nem csak köteletség, hanem jog is. Ahhoz, hogy dolgozzék, mindenkinek joga van. És hogy ebben a jogában, ezen jogával való élésben senki se korlátozható és akadályozható, erről a közhatalomnak gondoskodni kötelessége. Nem lehet tehát tűrni, hogy a dolgozni akarót a többiek arra kényszerítsék, hogy a munkát megszüntesse, vagy hogy ismét fel ne vegye.

Igy áll a helyzet, a kérdésnek tisztán gazdasági oldalát tekintve.

A legutóbb lezajlott sztrájknál azonban olyan momentumok is merültek fel, melyekből arra lehetett következtetni, hogy nem csupán gazdasági okok birták a nyomdászokat a munka beszüntetésére, hanem messze tekintő politikai, hatalmi szempontok is. Híre jött annak, hogy nem csupán bérjavítást kívánnak a munkások, hanem azt is követelik, hogy a szakmában csak az dolgozhassék, aki a szociáldemokrata szakszervezetnek a tagja. S ez az a pont, aminél meg kell állnunk, ami mellett nem szabad szó nélkül elhaladnunk. Ha ez a

hír igaz volna, nem jelentene egyebet, mint azt, hogy elindulnak ismét azon az uton, mely a forradalmakon, a proletárdiktaturán át az országnak a szélső nyomorba, a sir szélére taszításához vezetett. Elismeréssel kell adóznunk a kormánynak és nem kisebb elismeréssel a munkásság becsületes józan belátásának, hogy ezt a mozgalmat és az egész kérdést sikerült a bérharc terére lokalizálni. Kétszeres elismerés illeti a munkásságot azért is, hogy azt a mulasztását, miszerint a sztrájk kimondása előtt kísérletet tett volna a kormánynál arra nézve, hogy ennek közbelépésével érhesse el jogosnak vallott kívánságának teljesítését, a munkát mindjárt megszüntette, — ezt a mulasztást azaz hozta helyre, hogy még a megegyezés előtt ismét munkába állott.

Mai helyzetünkben a sztrájknak, még ha tisztán gazdasági célok elérésére mondatik is ki, politikai jelentőségét elvitatni nem lehet.

Azok, akiknek érdekük az, hogy itt a konszolidáció minden téren be ne következék, akiknek érdekük az, hogy Csonka-magyarországot úgy tüntessék fel, mely a

társadalmi rend és béke híjjával van, ahol a néposztályok és felekezetek éles harcban állanak egymással, kapva-kaptak ezen a munkásmozgalmon és nagy reményeket fűztek hozzá. Ezek a remények most szerencsésen füstbe mentek.

Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal, hogy az igazság érdekében rá ne mutassunk épen a nyomdász munkásoknak a szomorú helyzetére. S nem hallgathatjuk el, hogy velük szemben igenis sok mulasztás követtetett el. Foglalkozásuk egészségtelen. Az ólommérgezés, a tüdővész pusztításainak vannak kitéve. Fokozott mértékben van szükségük a kielégítő táplálkozásra, hogy testi szervezetük ellenálló képessége megmaradjon. Munkahelyiségük sok helyen a legegyszerűbb egészségügyi követelményeknek sem felel meg.

A nyomdászoknak mostan tapasztalt, dicséretes önmérséklote épenséggel nem menti fel a munkaadókat és a felügyeleti hatóságokat azon köteleységük alól, hogy az e téren mutatkozó hibákat és hiányokat sürgősen orvosolják...

Uj munkásbiztosi és uj ipartörvény, jöjjön el a te országod!

A Nagytemplom újraavatása a nemzetgyűlés előtt

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, márc 7. (Nemz. Sajt. tel. j.) A nemzetgyűlés mai ülést háromnegyed 12 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Jelenti, hogy Usety Ferenc dr-nak sürgős interpellációra kapott engedélyt.

Szünet után Szilágyi Lajos mond nagy beszédet. Megállapítja, hogy a javaslat csak egy évre volt kontemplálva, de most azt kell látnia, hogy az hiányzik a javaslatból. Míg nem lesz teljes jogrend, nem beszélhetünk annak védelméről.

Ezután a Prónay-féle különítmény cselekedeteiről beszél. Majd az Ébredő Magyarok egyesületének és a műgyetemi ifjuság szerepéről szól. Az Éme egyik vezető tagja, Halmi nevű tárgyalta a műgyetemistákkal. Beszédében kikelt Apponyi Albert s a nemzetgyűlés ellen. Katonai diktaturát akart, amely maga után vonná a Ház feloszlatását, új pénz kibocsátását, vagyon zárlatot, gazdasági kormányzást s végül nemzeti kölesön kibocsátását.

Végül kijelenti ez a Halmi, hogy a nemzetgyűlés, egyetlenegy árnyalatával sem lépne összeköttetésbe. Megállapítja, hogy ezeket Prónay alezredek vezeti. (Zaj) Nem kell semmiféle diktatura, sem katonai a kormányzóval, sem másféle.

Azt látja, hogy ezek a nemzetgyűlés ellen történnek. Megállapítja, hogy megint puccskísérletek történtek.

A nemzeti hadseregnek vannak politikai tervei, ezeket meg kell szüntetni. Kéri, hogy beszédének többi részét zárt ülésben mondhassa el.

Tomcsányi Pál igazságügyminiszter kijelenti, hogy a kormánynak nincs titkolni valója. Szilágyi mindig mende-mondákkal jön a Ház elé.

Rakovszky István elnök szintén ez irányban szólal fel.

Ugron Gábor kifogást tesz az ellen, hogy a miniszter egy képviselőt megszakit beszédében s felette kritikát mond.

Szilágyi ezután az elnökkel polemizál. Ismerteti a Landau ügyet.

Megállapítja, hogy Sréter akkori honvédelmi miniszter parancsait semmibe sem vették. Katonai hatóságok ma is olyan teendőket végeznek, amelyek a rendőrség hatáskörébe tartoznak.

Szóváteszi a debreceni Fehér Ujság 1920 okt. 3-i cikkét, amelyben büntetlenül támadja a biharvármegye tisztviselőket. A javaslatot nem fogadja el.

Sréter István és Szilágyi Lajos vitája után elnök napirendi előterjesztést tesz. Az állami védelemről szóló javaslatra kimondják a sürgősséget. A legközelebbi ülést esütörtökön tartják.

Kovács J. István köszönetét fejezi ki a kormánynak, hogy lehetővé tette a nemzetgyűlés szünetével, hogy Debrecenbe mehessenek a Nagytemplom felszentelésére. A cél az, hogy a történelmi templom meggyalázásával megzavart felekezeti békét újra helyreállítsák.

Megcáfolja, hogy az utjuk valamely személy vagy más cél miatt történe. Távol áll tőlük, hogy ebből az ügyből politikai tőkét kovácsoljanak, mert akkor 65 képviselő helyett legfeljebb 5 jelenne meg.

Felolvassa az összes református egyházak határozati javaslatát, amelyből kitűnik, hogy a református egyház mindent elkövet, hogy a felekezeti béke újra helyreállítsák. Felolvassa a Debrecenben terjesztett röpiratot, amelyről megállapítja, hogy csak zsidók terjeszthették.

A nemzetgyűlési képviselők erkölcsi kötelessége, hogy e veszélyes időben a felekezeti békét meg ne bonthassák. Nagy bünt követ el

Hand
Hajdu
1921
Se
ol

a nemzet ellen, aki az emberek lelki épségét igyekszik megbontani. Kérde a kormánytól, igaz-e, hogy a debreceni templomszentelésen csak egy államtitkárral képviselteti magát. Kéri a kormányt, hogy valamennyi tagja utazzon le Debrecenbe.

Huszár Károly a katolikus képviselők nevében jelenti ki, hogy ők mindig a felekezeti béke érdekében dolgoztak. Nem szabad engedni a keresztény nemzeti eszme tábora ellen irányuló törekvéseket.

Teleki Pál gróf miniszterelnök kijelenti, hogy a nemcsak egy államtitkár hanem egy miniszter is lemegy Debrecenbe.

Ezután Usetty Ferenc terjeszti elő interpellációját a sördéregesség ügyében. Teleki megnyugtató választ ad.

Ezzel az ülés véget ért.

A Nagytemplom újbóli ünnepélyes megnyitásának programja

Holnap nyílnak meg a Nagytemplom kapui, melyek az alávaló meggyalázás óta zárva vannak. A megnyitás országos ünnepségkeretében fog végbemenni. Az ünnepségre az ország minden részéből érkeznek küldöttségek. Itt lesznek a kormányzó és a kormány képviselői, azonkívül a nemzetgyűlésnek mintegy 60 tagu küldöttsége.

Az ünnepséget előkészítő bizottság most állította össze a Nagytemplom megnyitásának programját, melyet alább a következőkben adunk.

Szerdán, 9-én reggel 9 órakor Istentisztelet a Nagytemplomban. A „Tebenned bizunk eleitől fogva” és „Perelj Uram perlióddel” zsoltárok éneklése után az Urasztalánál imát mond és bibliát olvas Szele György református lelkész. Predikálni fog dr Baltazár Dezső püspök, utána Karének. Záró imát és áldást mond dr Baltazár Dezső. A Nagytemplomban tartott Istentisztelettel egyidejűleg a Nagytemplom előtti téren azok részére, akik nem fértek be a Nagytemplomba, párhuzamosan Istentiszteletet tart Révész Imre református lelkész.

Délelőtt 11 órakor a Kistemplomban a presbiterek országos gyűlése lesz, melyet Kovács J. István ref. lelkész nemzeti gyűlési képviselő imája nyit meg. Márk Endre és Kis Ferenc mondanak beszédet, majd Ha-pál Benő a Hitvallásról fog szólni, végül imát mond Dr Czegléd Sándor győri esperes.

Délben a Royal, a Gabrinus, a Buzás a Vasuti és a Lókody féle vendéglőkben és a Collegiumi internatusban közönséges lesz.

Délután 4 órakor a kollégiumi oratóriumában az Országos református Lelkész Egyesület gyűlést tart.

Este 7 órakor pedig ünnepélyes díszelőadás lesz a Csokonai színházban. Színpadra kerül az Ocskay brigadéros Kardos Géza és Dörgei Jolán az új hősnő felléptével.

Uj husárok

A „Hajdúföld” ismételt szótátette és az Árvizsgáló bizottság figyelmét is felhívta arra a körülményre, hogy a marha és sertés árának esése dacára is a hus árai megmaradtak fantasztikus magasságokban, vagy csak nevenségesen csekély s az élőáru árcsökkenésével arányban nem álló kismértékben szálltak lejjebb. A közönség elégedetlensége és panasza s a mi felszólalásunk arra indította az Árvizsgáló-bizottságot, hogy az ügyet vizsgálat alá vegye s ennek eredményeként további változásig, a tájékoztató árukat a következőképpen állapította meg:

Sertés-termékek: 1. Tövisszes kgr-ként 100 korona, 2. Sertés-comb kgr-ként 96 korona, 3. Fej, máj, tüdő, vagy láb kgr-ként 48 korona, 4. Olvasztani való friss szalonna kgr-ként 100 korona, 5. Háj kgr-ként 112 korona, 6. Olvasztott zsír kgr-ként 120 korona 7. Paprikás szalonna kgr-ként 128 korona.

Marhahusfélék: 1. Borjúhus kgr-ként 90 korona, 2. Első osztályú marhahus kgr-ként 80 korona, 3. Másod osztályú marhahus kgr-ként 70 korona, 4. Máj és tüdő kgr-ként 40 korona.

Sertésneműeknél külön nyomatéknak helye nincs, marhahusféléknél legfeljebb 15 százalék nyomaték adható.

A készlet elrejtése büntetettik.

Elfogták a kommunista röpcédulák terjesztőjét

Ismeretes a nagyközönség előtt az a vakmerő és aljas kommunista merénylet, amely a napokban történt Debrecenben. A múlt hét elején a város több részén, főként a Hatvan és Bethlen-utca környékén ismeretlen tettesek röpiratokat terjesztettek. A röpiratokat részint osztogatták, részint házakba, utcasarkokra dobálták be.

A röpiratok aláírása a „Református egyház főfelügyelősége” volt. A tartalmát annak idején ismertették. „Meggyalázták a templomainkat” ez volt a címe s aztán szemcsédett hazugságokat tartalmazott a hadsereg s a kormányhatalom tagjairól. A cél nyilvánvaló, s átlátszó volt. A magyar állam tekintélyét, a felekezeti békét s együttműködést megzavarni, megbolygatni, a konszolidációt megakadályozni, hogy aztán a zavarosban ismét könnyen halászhasznának az októberi és a márciusi forradalmat előidéző s az országot romlásba döntő s jelenleg hatalmukat vesztett alakok.

A rendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított ez ügyben. Kihallgatták azokat,

Ezen árszabály a lapokból kivágandó és az üzletekben szembetűnő helyen kifüggesztendő. Aki ezen árnál magasabb árat kér, követel, vagy fogad el, azaz 1920. XV. t.-c. büntető rendelkezései alá esik.

Aki ezen árszabály kifüggesztését elmulasztja, kihágást követ el és 15 napi elzárással, valamint 2000 korona pénzbüntetéssel büntetettik.

akiknél röpcédulákat találtak; azonkívül sorra járták a detektívek azokat a házakat, ahová röpcédulákat dobáltak be.

A tegnapi napon aztán úgy látszik, siker kísérte az államrendőrség munkáját. Ugyanis letartóztatták Dénes Bálint mezőgazdasági gépgyári munkást, akit a röpcédulák terjesztésével gyanúsítanak. Dénes kihallgatása során azt adta elő, hogy egy csomagot „talált”, amelyben röpiratok voltak. A csomagot felbontotta s a röpcédulákat szétszította a munkások között.

Dénes kihallgatása után átkísérték a kir. ügyészségre. Letartóztatását az ügyészség elrendelte.

A nyomozás most abban az irányban folyik, hogy honnan kapta Dénes a röpcédulákat, kik voltak az értelmi szerzők, hol nyomták a röpcédulákat s nem voltak-e bűntársai Dénesnek. Valószínű, az a feltevés, — aminek már a multkor is kifejezést adtunk, — hogy a bécsi emigránsok újabb merényletéről van szó, akik a Polgári és Munkás Szövetség és egyéb radikál-demokratá alakok előkészítő munkáját folytatják.

Debrecen gazdatársadalma!

Rövid visszpillantást vetek az utolsó évekre, hogy gazdatársaimnak emlékezetébe visszahívjam mindazon sérelmeket, mindazt a megaláztatást, amit minden gazda fogesikorgatva kénytelen volt eltűrni és elszenvélni.

1918 őszén, midőn a liberális, radikális, demokratikus és szociális eszméktől bódult volt az ország, a gazdaközönség hirtelen észbe kapott és szervezkedni kezdett, mert látta és tapasztalta, hogy a „vedd el-a másét”-elv első sorban az ő bőrre megy. Ezen szervezés akkor úgy ahogy, félig-meddig megtette a hatását.

A szervezet akkor csatlakozott a függetlenségi és 48-as párthoz, mint egyedüli polgári alakulathoz, akkor is azon célzattal, hogy konzervatív gondolkodásával a párt rohamát csesdentséte.

Ez sajnos nem sikerült, mert a párt nagy-névű vezetői (kik most is a párt címét fel akarják használni) úgy félre tudták vezetni a gazdákat, hogy egyszerre csak beköszöntött a kommunizmus. A vandalizmus és rablás megakadályozása végett a gazdáknak kiadott fegyverek szépen bevonattak, hiába volt a miniszteri székekben a gerinctelen Juhász Nagy Sándor, ki ha a pártra fejtött, csak azon sópáncsodott, hogy nem bír már mozdulni a terrortól, ahelyett, hogy a polgárság előtt a helyzetet idejében feltárta volna. Jánosi Zoltán, ki fennhangon, taps között kihirdette, a becsületesen szerzett vagyon szent és sérthetlenségét, három hétre rá a pártot felszólította, hogy lépjen be a mindeneket boldogító szocialista pártra. Sajnos, akadtak is vezető gazdák, akik beléptek. Utána következett azután mindaz, ami, azt hiszem, minden gazda hátát megborgongatta. Most hasonló, sőt ugyanaz a helyzet.

A kisgazdapárt vezető egyénei minden fenntartás nélkül írásban lefektetve csatlakozni kívánnak a volt függetlenségi és 48-as párthoz, mely pártnak ugyanazon vezetők állanak az élén, mint 1918-ban (csak Károly hiányzik) a párt ugyanugy, mint 1918-ban együttműködik a radikálisokkal, szociáldemokratákkal a liberális blokkban.

Nos, kérde Debrecen józan gazdaközönségét, kíván-e még egy szocialista-kommunista világot, olyat, mint volt?; mert ezek a vezérek rövidlátásuk és meggyőződésüknek fogva oda vezetnek.

A kisgazdapártban minden ténykedésem mindenkor oda irányult, hogy ezen irány-lábra ne kapjon, személyes ambícióim soha nem vol-

tak és így, mivel láttam, hogy az aknawunka eredményesen dolgozott és a gazdák nagy részét eredeti elveitől leterelte (amit a függetlenségi és 48-as pártra való belépési nyilatkozat dokumentál) levontam a tanulságot és a pártról kilóptem anélkül, hogy elvemből egy betűt is feladtam volna.

Vigyázat gazdatársadalom!

Még egy radikális és szociálista roham és nem fogjuk úgy meguszni mint az elsőt.

A liberálisok és radikálisok mindent latba vetnek, hogy a háboru alatt szerzett millióikat megmentsék és az adózást csak a polgárságra első sorban a gazdákra tolják.

Ne felejtsek el a multat, mert annak tisztán látása szükséges, egy biztos jövő utírány megállapításánál!

Piszkay Árpád.

Károlyit kitoloncolják

Róma, márc. 7. Szikratávirat. Gróf Károlyi Mihályt családjával együtt letartóztatták az olasz hatóságok. Mihályt a vizsgálatot folytatják ellene, azonnal kitoloncolják. Károlyi Olaszországban állandóan gyanus egyénekként, orosz bolsevistákkal és forradalmárokkal tartott fenn összeköttetést, s állítólag pénzt is kapott tőlük. Károlyi Portugáliában akar letelepedni. Érdekes, hogy egyetlenegy külföldi állam követsége sem akarja láttamozni Károlyi utlevélét.

Az osztrákok és Nyugatmagyarország

Budapest, márc. 7. (Nemz. St. tel. jel.) A bécsi lapok hosszasan foglalkoznak Grätz Gusztáv külügyminiszternek szombaton a nemzetgyűlésen tartott beszédével, amelyben visszautasította az osztrákoknak Nyugatmagyarországra vonatkozó aspirációit.

A Wiener Journal megállapítja, hogy ez a nyilatkozat nemcsak Ausztria, de az egész antant ellen való kihívás s meg kell szakítani minden tárgyalást Magyarországgal.

Az orosz ellenforradalom sikerei

Koppenhága, márc. 7. (Nemzeti St. t. j.) Rigai táviratok megerősítik az orosz ellenforradalomról szóló híreket Kronstadban ellenforradalmi kormány alakult Klodzovszky tábornok elnöke alatt. Kronstadban és a finn öbölben fehér zászlók lobognak. A kronstadti helyőrség állítólag Pétervár ellen indul.

NAPI HIREK

Kiseprűzték

a farkastorku, degenerált grófot: Károlyi Mihályt a citromok honból, ahol a leggyanusabb elemekkel tartott fenn élénk összeköttetést. Az olasz hatóságok 48 órai időt adtak neki, hogy Firenzét és Olaszországot elhagyja, de ez alatt a két nap alatt is szigorú megfigyelés alatt tartották, mert összefüggést találtak az ő jelenléte és az ottani véres kommunista zavargások között. Az „emigráns” gróf családostul együtt Oroszországba készül. Ott mindenestre jó helyen lesz, régi jóbarátok meghitt társaságában. Féltjük azonban a grófi elvtársat, hogy idővel a bolsevikiek is rájönnek teljes hitványosságára, s ha úgy látják, hogy nem vehetik hasznát többé, még ők is kiseprűzik maguk közül...

— **A h. polgármester beteg.** Csóka Sámuel h. polgármester nagyon meghült az utóbbi napok alatt s tegnap már ágyban is maradt, úgyhogy a hétfőn délelőtti tanácsülésen a h. polgármester helyett dr. Vargha Elemér tb. tanácsnok főjegyző elnökölt.

— **A tanács a Nagytemplom újraavatásán.** Tegnap délelőtt Baltazar Dezső reformatus püspök megjelent az ülésező tanács előtt és a városi tanácsot személyesen meghívta a Nagytemplom holnapi ünnepélyes megnyitására. Megemlítette a püspök, hogy Budapestről és Szegedről hazajövet személyesen jött meghívni a tanácsot. Ugyanakkor megkérte Baltazart a tanácsot, hogy a ma délután érkező a kormány s a nemzetgyűlés, Bottlik József házelnök vezetésével mintegy 60 tagból álló küldöttség ünnepélyes fogadtatására a város ötös fogatát s megfelelő más kocsikat bocsásson a város rendelkezésére. Dr. Vargha Elemér főjegyző megköszönte a meghívást és kijelentette a püspök előtt, hogy a Nagytemplomnak a holnapi napon történő ünnepélyes megnyitását a tanács teljes számban részt vesz, az ünnepélyre érkező vendégség részére pedig úgy az ötös fogatot, mint a megfelelő számú kocsikat kiküldi ma délután az állomáshoz.

— **Nem vettek részt a nyomdász-sztrájkban** az állami két nyomda munkásai, amint hogy azt előre is kijelentették, s ezért nem lett általánossá a nyomdász-sztrájk. A Magyarországi Könyv- és Nyomdászati Munkások Nemzeti Ligájának tagjai a szociáldemokraták által rendezett sztrájkokban egyáltalában nem vesznek részt.

— **Betörések.** Szilágyi János Darabos-u. 31. szám alatti lakos utcai ablakát tegnap este ismeretlen tettesek benyomták és az ablakon keresztül a szobában talált 25-30 pár nikkell evőkészletet és 2250 korona készpénzt ellopták. — **Fehér Gyula** Barna-úca 14. szám alatti máv. kalauz lakását távolléte alatt ismeretlen egyének feltörték és onnan 5 darab ezer koronás bankjegyet loptak el. A rendőrség mindkét esetben kifolyólag megindította a nyomozást a betörők ellen.

— **Hetven százalékkal emelték a sör árát** a gyárosok, mihelyt az árvizsgáló bizottság szabaddá tette az eddig maximált sör árát.

— **A Csokonai színház kerítése.** Mint már jeleztük, a Csokonai színház gondnoksága jelentette a városi tanácsnak, hogy a Csokonai színház kerítése rosszak és egy-két kerítés oszlopa ki is dült. Tegnap foglalkozott ez ügyvel a tanácsülés s úgy döntött, hogy felhívja a városi mérnöki hivatalt, hogy vizsgálja meg a megrongált kerítéseket s arról, valamint a szükséges javítások költségéről tegyen sürgősen jelentést.

— **A Petőfi-társaság nagygyűlése,** immár a 45-ik, március 13-án lesz Budapesten, az Akadémia dísztermében. — Ez alkalommal fogják tiszteletbeli tagnak megválasztani Apponyi Albertet. Az új tagul ajánlottak között van Végvári István is, és pedig szokatlanul megtisztelő formában, a társaság egyeteme ajánja felvételre.

— **A presbyterium tagjai** a nagytemplomi Isteniszteletre szerdán délelőtt fél 9 órakor gyülekeznek az egyház tanácstermében. — Az elnökség.

— **Eljegyzések.** Németh János—Kató Zsuzsanna, Sörös Gábor—Csóka Róza, Szabó József—Csapó Julianna, Takács Imre—Fekete Julianna, Furkó Elemér—Toth Erzsébet.

— **Huszonnyolc orosz menyecske jött** magyar katonák férjével együtt a legutóbbi hadifogoly-szállítmánnyal, mely 1400 főnyi osztrákot és magyart hozott haza.

— **Talált tárgyak árverése.** A m. kir. államrendőrség debreceni kapitánysága tudomására adja az érdekelteknek, hogy 1921. év március 12-én d. e. 9 órától 12 óráig a rendőrkapitányság I. em. 67 számú szobájában az 1918-19. évi talált tárgyak nyilvános árverésén el fognak árvereztetni.

— **Házasságkötés.** Halász Albert—Hercz Ilona.

— **A Vöröskereszt-egylet** március 10. és 11-én, azaz pénteken tartja fényes előadásait a Csokonai-színházban. A próbák serényen folynak, a kedves műkedvelő társaság nagy ambícióval készül rá. Érdekes lesz a már többször jelzett sok érdekesség között az Utcai énekes lányban a nagy tömeg járó-kelők, koldusok Madrid-utcaiban, mind fiatal lányok és urak. Jegyek Molnár Ferenc üzletében kaphatók (Piac-u. Városház alatt). Kezdeté este 7 órakor.

— **Filmre kerül Madách** Imrénének műterméve: Az ember tragédiája, még pedig egy berlini filmgyár feldolgozásában. — A magyar filmgyártás betörő- és detektív-történetekkel foglalkozik.

— **Uj iparendedélyek.** A tanács a következőknek adott ki iparendedélyt: Tóth Gábor kovácsipar 300 K, Weissenberger Hugó ócska vas és fém, valamint vas és fémipar kellékekkel és szerszámokkal való kereskedés 2000 K, Farkas József fűszer és rövid áru kereskedés nagyban és kicsinyben 4000 K, Orosz József ácsipar 500 K, Szász Bálint asztalos ipar 300 K díjak kifizetése mellett.

— **A Keresztény Nemzeti Egyesülés pártja** ma kedden délután 6 órakor a Népszövetségi Otthonban választmányi ülést tart. Tekintettel a fontos tárgysorozatra, a választmányi tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri az elnökség.

— **Menekültek és vagonlakók vagyonmentő-árverése 9. és 10-én délután 3 órakor a „Napszár” kiadóhivatalában: Piac-utca 10. I. A kiállított tárgyak ma reggeltől díjtalanul megtekinthetők.**

— **A Tisza-gyilkossági bűnper** iratai több ezer oldalnyi sűrű gépirásos tömegré szaporodtak. A főtárgyalás napja még nincs kitűzve.

— **Harmadik Bójtj-délután** 8-án, kedden d. u. 5 órakor a Megyeház dísztermében tartja a Szoc. Missz. Társ. Ifjúsági csoportja. Ez utolsó délutánt dr. Bernolák Nándor, városunk nagynevű képviselője, a keresztény és szociális eszmék harcosa mondja az ünnepi beszédet. Műsor: 1. Hazafias és egyházi énekeket énekel Csernus Gáspár egyetemi hallgató ur. 2. 2. Beethoven ap. 9. no. 1. hegedűn Piribauer Ferenc, violán dr. Nádasy József, gordonkán dr. Müller István urak. 3. Ünnepi beszéd, dr. Bernolák Nándor képviselő ur. 4. Közelebb, közelebb... A róm. kath. vegyes énekkar dr. Kolvantz Rezső tanár ur vezetésével. 5. Hymnus. Jegyek Antalffy könyvkereskedésében és az előadás előtt a pénztárnál válthatók.

— **Felhívjuk** a debreceni gazdasági egyesület azon tagjait, kik a ref. nagytemplom felszentelési ünnepélyén részt venni óhajtanak, hogy eziránti igényüket az egyesület titkári hivatalában kedden délelőtt fél egy óráig jegeztessék elő.

Az antant és a németek

— **London,** márc. 7. Szombaton dr. Simons német külügyminiszter váratlanul elutazott Londonból. Lloyd George birtokára ment, ahol Briand francia miniszterelnökkel hosszasan tanácskoztak. Hir szerint, angol politikai körök szerint, meg van a megegyezés.

Ezzel szemben a Wolff ügynökség arról ad hírt, hogy a német kormány elment a teljesítőképesség végső határáig, s tovább nem mehet.

— **A Kormányzó személyesen nyitotta meg** a Move kiállítását, amit a külföldre szánt háziipari termékekből rendeztek.

— **Uj debreceni polgárok.** A városi tanács hétfőn tartott ülésén Debrecen város községi kötelékébe vette a következő debreceni lakosokat: Nagy Márton italkiméresi üzletvezetőt 500 korona, Nagy János vaskereskedőt 1000 korona, Fodor János cipész mestert 700 korona illetőségi díjak lefizetése mellett.

— **Halálozások.** Kis János 68 éves, Molnár Gyuláné Székely Ella 40 éves, Komádi Imre 17 napos, Kállai Imre 2 éves, özv. Máthé Miklósné Sipos Erzsébet 66 éves, Balogh Pál 11 éves, Szilágyi Emma 2 napos, özv. Bodonovits Menyhértné Székes Teréz 80 éves, özv. Szentesi Jánosné Mezei Julianna 79 éves.

— **Véres zavargásokat rendeznek** a kommunisták mindenütt, ahol a hatóságokat készületlenül találják. Ujabbán Olaszországban ütötték fel a fejüket. Firenze környékén garázdálkodnak s eddig 20 halott és 300 sebesült lett a zavargások áldozata. Magát Firenze városát megtisztították tőlük.

— **Felhívás kereskedőkhöz.** Felhívom Kontsek Géza, Tolnai Daniel, Reichmann Vilmos, Debreceni borkereskedelmi r. t., Holländer A. és fia, Kohn Herman, Hegedűs és Sándor Nadudva i. Lajos, Mayer János, Katz Herman, Lölkovits Arthur, Bekes Emil, Benyais Emil, Szánvölgyi faipar r. t., Somossy László, Orbán és tsa kereskedőket, továbbá az Arany Bika és a máv műhely vezetőségét, hogy a részükre megjan, hó folyamán kiküldött és a proletár diktatura okozta károokra vonatkozó kérdőíveket folyó hó 12-én, szombaton déli 12 óráig hivatalomhoz, városháza tsz. 5. sz. okvetlen szolgáltatassák be, esetleg a fennförgő akadályt jelentsék. A városi tanácsról nyert megbízás alapján. — Csobán Endre főlevéltárnok.

— **Kétezer vagon szemet kapunk** a német bányákból, az antant hozzájárulásával.

— **Gallérvédő** sál találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti lapunk kiadóhivatalában.

— **A szükséglakások.** Köztudomásu, hogy a Salétrom laktanyát a város szükséglakásoknak alakította át, mely munkálatokkal csak nem régeből készülték el, úgy hogy a falak csak most száradnak. Azonban már is befognak azokba költözni, amennyiben a katonai körlet építészeti osztálya tegnap értesítette a várost, hogy 15-én megkezdődik a DEMKE barakok lebontását, melyekben most menekültek laknak. A tanács felhatalmazta Rostás István előljárót, hogy részben a Salétrom barakkokban, részben pedig Ferenc Szalvator barakkokban helyezze el a DEMKE barakkok lakóit.

— **Emlékiratot intézett a Tével** az Amerikai Egyesült Államok elnökéhez, melyben az elnök igazságérzetére hivatkozik s azt a reményét fejezi ki, hogy a maga hatáskörében igyekszik telhetetlen szomszédaink kapzsiságától megvédeni bennünket.

— **Szülők figyelmébe.** A gyermekeiket magánaton taníttatni kívánó szülők szives figyelmébe ajánljuk a mélyebb vallásosságra, tisztább erkölcsiségre, igaz és békés tudományos munkára Bethlen Gábor-kör néven tömörülő protestáns egyetemi halgatókat, akik magántanítást készséggel vállalnak. A minden kereseti forrást és segítséget nélkülöző s a megélhetés roppant súlyával terhelt egyetemi halgatók segítsége, anyagi erőforráshoz juttatása erkölcsi kötelesség. A személyes vagy levélteli tudakozódást Nagy Lajos elnökhöz (Kollégiumi könyvtár) kérjük.

A tőzsde

— **Budapest,** március. 7. (Nemz. St. t. jel.) **Valutapiac.** Ma ismét lanyha volt. Üzletkötés nem volt. Napoleon 13:90—10:60, font 16:75, dollár 423—18, frank 31—30:05, marka 690—85, lira 16:20, osztrák korona 0:61—63, rubel 198—85, lei 580—68, szokol 548—42, korona dinár 11:41, lengyel marka 0:40.

— **Értékpapírpia.** Kevés volt az üzletkötés. **Zürich,** márc. 7. Magyar korona 1:40.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

1. oldal
Hajdu
192
Se
ol

Művészet

A Fűredi vonósnégyes „Beethoven ünnepi kamarazene hangversenyt” adott szombaton a Zenedében Baranyi János zongoraművész közreműködésével. A mérkőzés kétségtelenül a Baranyi főlányes győzelmével végződött. Jó technikájú, értelmes, képzett zongorás ő, akinek talán nem is róható fel túlságos hibájául, hogy az együttesben anayira dominált. A hiba ott lehet, hogy tónust, erőt hiába várt partnereitől, mindig magára maradt. A két Fűredi és Páricsi csak zajt adtak erő helyett, élvezni a játékokat csupán egyes finomságokban lehetett. Páricsit ugyan ott sem. Ő egyáltalában sehol sem volt. Ugy vagyunk ennek a tehetséges hegedűsnek a kamarazene játékával, mint mikor valaki kívülről táncoló párokat lát odabent ugrádozni, de nem halja melé a muzsikát. Ő is mozdulatokat végez lefelé a hangszeren, de a fülünk hasztalan várja a hangot. Pedig a Fűredi Sándor túlzottan primáskodó játékmódorával szemben ez a gyámoltalanságig menő díszkréció nem elnyeli az együttesnek. Egy triót azért irnak három hangszere, hogy mind a három szóljon.

A hangversenyről a Baranyinak járó elismerésen felül nem sok jót mondhatunk. Először is sajátosságunk tartjuk, hogy egy vonósnégyes társaság éppen csak *vonósnégyes* nem adott. Beethoven műveiből az ő emlékének szánt estén. Nem tudjuk, Stylustalanságnak tartjuk-e ezt, avagy a repertoár fogyatékoságának.

Különös az is, hogy a mélyhegedű szerepét nem a mélyhegedűsükkel: a kitűnő Homolával, a vonósnégyes leggerincesebb kamarazenészeivel játszatják, hanem a még csak tagozatózó másod hegedűssel.

Az inkább csak bosszantó, hogy a 7 órára hirdetett hangversenyt 8 órakor kezdik el, amikor az egész publikum rákká főtt a várakozás kíváncsiságában, vagy ha úgy tetszik, bosszuságában.

Az ideges, kapkodó tempók ma is változatlanul jellemzik a primhegedűt játszó Fűredi Sándort, kiritt ez különösen a D-dur vonósnégyes menüjében és andantejában, melyek galoppozásba fuladtak, elvesztvén minden bájukat és finomságukat. Hiába kerestük bennük a Beethoven jellemző nemes, klasszikus nyugalmat és tiszta stílust.

Hogy az egyik vonós köve hozza ugyanazt a témát, amit a másik szaggatva, hogy egyenletlen az erőelosztás, hogy nem precíz az együttesutonalás, (különösen akkordoknál) — ezek még ma is lépten-nyomon zavaró fogyatékozások, és csakis a Beethoven zsenijének köszönhető, hogy nem bírták tönkretenni a halhatatlan művek szépségeit. Hogy azonban a Fűredi-vonósnégyes produkciója méltó lett volna Beethovenhez, ezt tárgyilagos kritika, mely a művészetet csakis abszolút mértékkel tudja mérni nem állíthatja.

Feljegyezhetjük különben, hogy a terem zsufolásig tömve volt hallgatókkal.

Hangverseny. A „Debreceni Vonósnégyes Társaság” ma kedden este 7 órakor tartja V-ik bérleti hangversenyét, melynek műsorát Baranyi János zongoraművész szólójátéka tölti ki. Bérlet valamint napijegyek Gárdosnál és esti pénztárnál válthatók.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

— Simonffy-utca 5. szám alatt van Kolosné nyakkendő terme.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Kedden B) bérletben *Fekete pillangó*.

Szerdán, bérletszünetben: A református nagytemplom újra megnyitása alkalmából ünnepi előadás. Ocskay brigadéros, történelmi színmű.

Szombaton, C) 37. bérletben *Fekete pillangó*. Operett 3 felvonás.

Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárral: *Mágnás Miska*.

Vasárnap este: *Fekete pillangó*.

Hétfőn, A) 36. bérletben: Klasszikus est.

A fősvény.

Kedden bérletszünetben: Ünnepi előadás. *Ocskay brigadéros*.

A Csokonai színház buffetje megnyílt. Állandóan friss sütemények, desszertek, likörök, hűsítők kaphatók.

Farkasok országa. Első rész: Hare az életért, amerikai bűnügyi Cow-boy történet 10 felvonásban. A Cinabár főszereplői játszik a főszerepet. Bemutatja az Apolló. Jegyelővétel.

Hary Piel főszereplésével a Repülő Auto hat felvonásos kalandtörténetet mutatja be ma az Uránia. Jegyelővétel.

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készítenek **PIAC-U. 63. SZ.**

SPORT.

A vasárnapi birkózó verseny 300-400 főnyi közönség előtt zajlott le a Kerületi Szövetség birkózóversenye. A versenyzők tudásuk legjavát nyújtották, szebbnél-szebb versenyszámok követték egymást. A zsűriben helyet foglaltak városunk vezető sportférfiai, köztük dr. Magoss György, Bacsó Pál, Kocsis Sándor dr., dr. Hajdu László, dr. Varga Jenő.

A verseny bírók minden kritikán aluliak voltak. Kevés híja volt, hogy Erdei DMTE és Klein DTE pár birkózásakor a helytelen ítéletkezés miatt parázs botrány nem támadt.

Igen szépen szerepeltek Paulovics Béla DTE, Györy Mihály DMTE Somorjay DEAC tegnap formáján alul volt; gyenge szereplését lábrándulása is magyarázza.

Részletes eredmények:

Pró hirdetések.

Sesztina Lajos
vaskereskedése
Piac-utca 23. sz.

Rudvas Vasilemez Sodrony és Sodronyszeg
érkezett.

Dicfa
szép nagy eladó. Komlóssy-ut 25. a vincellérnél

Aranyat
mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u 2 szám. I. emelet.

Eladó ház
a Szt. Anna és Vigkedvő Mihály-u. sarkán egy emeletes bérház eladó. Bővebb felvilágosítás Szt. Anna-u. 53. sz.

Koros Sándor
férfi-szabó kábelében Piac-u. 60.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Forgács István
művészi
Bádogos-u.

Róváry és Altmann
szűcsök, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába való munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Tuskófa

valamint Bükfa boksa, szőn vagonlételekben kapható

Polyanszky Orest
tűzifa és szénkereskedőnél
Szoboszlai-ut 1/B Telefon 181.

Eladó szőlők

Sestakeri Komlóssy-uton 600 négyszögöl nyaralóval
Sestakeri Andrassy-uton 900 négyszögöl nyaralóval.
Hatvan-utcai kerületben 800 négyszögöl 2 szobás szép lakással eladó
Dezso László irodája Maróthy-u. 19. szám

MAKULATÚRA PAPIR

különként kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59.

Konyhakertésznek

kiválóan alkalmias 950 □ öi területű föld rajta jó készületű lakóházzal, gyümölcsfák és kuttal a Tócskertenben **eladó.**
Nemes-u. 7. szám alatt
Alkalmi vétel! Cim a kiadóban. Ara 200,000 kor.

Mindennemű ajándékok

Parfümök kimérve és adjusztálva, Manikour, Parfüm és Fésűkazetták, mindenféle piperecikkek, szappanok stb. Korzó „EVA” arczenőcs és szappan legelőcsöbön szerezhető be a Telefon 14-80

Korzó Droguerában Piac-utca 42.

HIRDETÉSÉT

d. u. 2 óráig adja be a

„HAJDUFÖLD”

kiadóhivatalába Piac-u. 59., ha azt akarja, hogy másnap

ezren és ezren olvassák.

Eladó ingatlanok:

Paragó-utcán 6 szobás családi ház
Honyód-utcán 8 szoba istállóval,
Rákóczi-utcán 5 szoba istállóval,
Cserépes-utcán nagytelkű bérház
Cseréy-telep Irén-utca 2 szobás,
Cseréy-telep Kondor-utcán 3 szobás lakás,
nagytelkű ház eladó Dezso László irodája Maróthy-u. 19.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt

KALAPOK JAVÍTÁSÁT

szakszerűen eszközözi
M. Nagy Mihály
kalapos mester. DEBRECEN Péterfia-u. 8.
Kész kalapokban nagy választék.